

Sygn. akt VIII U 1210/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Ewa Grychtoł

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2015 r. w Gliwicach

sprawy R. W. (W.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania R. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 11 czerwca 2015 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu R. W. prawo do emerytury pomostowej poczynając od 1 maja 2015 roku.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. akt VIII U 1210/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 czerwca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. w oparciu o przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 965 ze zm.) odmówił ubezpieczonemu R. W. przyznania prawa do emerytury pomostowej, argumentując iż nie spełnił on przesłanek określonych w art. 4 powołanej ustawy o emeryturach pomostowych. Organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony wprawdzie legitymuje się ponad 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym i ukończył 60 lat życia, natomiast nie wykazał 15 – letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych oraz nie wykazał wykonywania po dniu 31 grudnia 2008r. pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu wskazał, że posiada wymagany okres zatrudnienia w warunkach szczególnych. Ubezpieczony powołał się na decyzję (...) Oddział Z. z dnia 27 lutego 2015r., odmawiającej mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w oparciu o art.

184 ustawy emerytalno – rentowej, podnosząc, iż w treści tej decyzji ZUS zaliczył mu 17 lat, 6 miesięcy i 7 dni pracy w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy podkreślił, że do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił odwołującemu okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 25 czerwca 1979r. do 16 stycznia 1980r., bowiem wykazany w świadectwie pracy w szczególnych warunkach charakter wykonywanej pracy „mechanik naprawy pojazdów samochodowych” nie jest zgodny z charakterem pracy wymienionym w dziale XIV, poz. 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. oraz od 17 stycznia 1980r. do 30 czerwca 1996r. i od 19 stycznia 1999r., ponieważ wykazane w świadectwie pracy w szczególnych warunkach stanowisko odwołującego „kierowca-konduktor” nie jest zgodne ze stanowiskiem wymienionym w dziale VIII poz. 2 powołanego zarządzenia nr 64 Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony R. W. urodzony (...), w dniu 12 maja 2015r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

Zaskarżoną decyzją z dnia 11 czerwca 2015r. ZUS odmówił ubezpieczonemu przyznania prawa do emerytury pomostowej, argumentując iż ubezpieczony nie wykazał 15 – letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych oraz nie wykazał wykonywania po dniu 31 grudnia 2008r. pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Do pracy w warunkach szczególnych ZUS zaliczył ubezpieczonemu 1 rok, 10 miesięcy i 5 dni z okresu zatrudnienia w KWK (...) w B. od 1 czerwca 1973r. do 23 października 1974r. oraz od 5 listopada 1976r. do 16 kwietnia 1977r. w charakterze młodszego górnik pod ziemią.

Organ rentowy nie uznał za pracę w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 25 czerwca 1979r. do 16 stycznia 1980r., w charakterze „mechanika naprawy pojazdów samochodowych” oraz od 17 stycznia 1980r. do 30 czerwca 1996r. i od 19 stycznia 1999r. w charakterze „kierowcy-konduktora”. ZUS argumentował, iż wskazane w świadectwie pracy w szczególnych warunkach stanowisko „mechanik naprawy pojazdów samochodowych” nie jest zgodne z charakterem pracy wymienionym w dziale XIV, poz. 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. natomiast stanowisko „kierowca-konduktor” nie jest zgodne ze stanowiskiem wymienionym w dziale VIII poz. 2 powołanego zarządzenia nr 64 Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983r.

Sąd ustalił, że po skończeniu szkoły zawodowej ubezpieczony pracował w latach 1973-1977 w KWK (...) w B. jako górnik. Następnie od 2 maja 1977r. do 31 grudnia 1977r. pracował w Ośrodku (...) w B. jako ładowacz. Jeździł z kierowcą i kolegą do lasu po ścięte drewno. Ładował ręcznie drewno na samochody ciężarowe. Kolejno w okresie od 17 stycznia 1978r. do 19 sierpnia 1978r. pracował w Hucie (...) jako skopywacz rud. Była to praca polegająca na udrażnianiu sprężonym powietrzem lejów do których były wsypywane rudy z wagonów. Od 22 listopada 1978r. do 16 czerwca 1979r. pracował w Zakładach (...) w T. jako pomocnik palacza w kotłowni.

Dalej Sąd ustalił, iż ubezpieczony R. W. w okresie od 25 czerwca 1979r. do 30 czerwca 1996r. oraz od 19 stycznia 1999r. do 30 marca 2002r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w L..

W świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 28 czerwca 1996r. i 29 marca 2002r. pracodawca wskazał, że ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach szczególnych:

- od 25 czerwca 1979r. do 16 stycznia 1980r., na stanowisku mechanik naprawy pojazdów samochodowych wymienionym w wykazie A dział XIV, poz. 16 pkt 2 zarządzenia nr 64 Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983r. w sprawie pracy w szczególnych warunkach w zakładzie pracy resortu komunikacji, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej,

- od 17 stycznia 1980r. do 30 czerwca 1996r. i od 19 stycznia 1999r. do 30 marca 2002r. na stanowisku, kierowcy autobusu o liczbie miejsc powyżej 15 wymienionym w wykazie A dział VIII poz. 2 pkt 5 zarządzenia nr 64 Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983r.

Sąd ustalił, iż trakcie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w L. ubezpieczony w początkowym okresie zatrudnienia od 25 czerwca 1979r. do 16 stycznia 1980r. był mechanikiem. Naprawiał głównie autobusy i samochody ciężarowe. Pracował zarówno w kanale jak i poza nim.

W okresie od 17 stycznia 1980r. do 30 czerwca 1996r. ubezpieczony był kierowcą autobusu o liczbie miejsc powyżej 15. Jeździł najpierw J. (...) tzw. „ogórki”, a później Autosanami, na trasach na terenach dawnych województw (...), (...) i (...). Ubezpieczony nie był konduktorem. Początkowo przez okres roku do dwóch jeździł z konduktorkami a potem jako kierowca sprzedawał bilety na przystankach, na których się zatrzymywał, siedząc za kierownicą. Taką pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do 30 czerwca 1996r.

W toku ponownego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 19 stycznia 1999r. do 30 marca 2002r. również pracował na stanowisku kierowcy autobusu o liczbie miejsc powyżej 15. Wykonywał taką samą pracę i jeździł na tych samych trasach.

Ubezpieczony udowodnił 29 lat i 17 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Wiek 60 lat ukończył w dniu (...)

Ubezpieczony nie pozostaje w zatrudnieniu. Po dniu 31 grudnia 2008r. ubezpieczony nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

Sąd ustalił nadto, iż decyzją z dnia 27 lutego 2015r., (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w oparciu o art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W decyzji tej zaliczył ubezpieczonemu 17 lat, 6 miesięcy i 7 dni pracy w warunkach szczególnych.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z (...) w L. (k.12) oraz przesłuchania ubezpieczonego (nagranie z rozprawy z dnia 10 listopada 2015r. min. 5.14 i n. k.15). Sąd uznał zgromadzony materiał dowodowy za kompletny i wiarygodny, a przez to pozwalający na poczynienie ustaleń faktycznych w sprawie. Twierdzenia ubezpieczonego znalazły potwierdzenie w dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych ze spornego okresu zatrudnienia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego R. W. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 965 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;

5) przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;

6) po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Po myśli art. 3 ust. 1 prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Zgodnie z ust. 3 tego przepisu prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1 (ust.4). Za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 3 (ust. 5). Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust.7).

Ubezpieczony nie może nabyć prawa do emerytury pomostowej w oparciu o cytowany wyżej art. 4 ustawy, gdyż po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

Do takich osób odnosi się natomiast przepis art. 49 omawianej ustawy.

Zgodnie treścią art. 49 prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1) po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

W mniejszej sprawie nie było przedmiotem sporu, że ubezpieczony urodził się po dniu 31 grudnia 1948r., osiągnął wymagany wiek 60 lat, posiada wymagany okres składkowy i nieskładkowy oraz nie pozostaje w zatrudnieniu.

Przedmiotem sporu było natomiast, czy ubezpieczony wykazał co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

W ocenie Sądu przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, iż do takiej pracy należało zaliczyć odwołującemu zatrudnienie w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 17 stycznia 1980r. do 30 czerwca 1996r. W tym okresie ubezpieczony był kierowcą autobusu o liczbie miejsc powyżej 15. Jeździł najpierw J. (...) tzw. „ogórkami”, a później Autosanami, na trasach dawnych województw (...), (...) i (...). Ubezpieczony nie był konduktorem. Początkowo przez okres roku do dwóch jeździł z konduktorkami a potem jako kierowca sprzedawał bilety na przystankach, na których się zatrzymywał, siedząc za kierownicą. Taką pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do 30 czerwca 1996r. Obowiązki związane ze sprzedażą biletów wykonywał natomiast dodatkowo.

Wykonywane przez ubezpieczonego prace zaliczają się pracy wykonywanej w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Prace kierowców autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, są bowiem wymienione pod poz. 2, działu VIII, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.), zawierającego wykaz prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Prace wykonywane przez ubezpieczonego w wymienionym wyżej okresie spornym stanowią również prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych. Prace kierowców autobusów, trolejbusów oraz motorniczych tramwajów w transporcie publicznym wymienione zostały w punkcie 8 załącznika nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych zawierającego wykaz prac o szczególnym charakterze.

Sąd podkreśla, że pracodawca wystawił ubezpieczonemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Nadto charakter tej pracy został wykazany w toku postępowania sądowego. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Sąd nie badał charakteru zatrudnienia ubezpieczonego w innych okresach zatrudnienia, bowiem wskazany okres sporny od 17 stycznia 1980r. do 30 czerwca 1996r. łącznie z okresem uwzględnionym przez ZUS do pracy w szczególnych warunkach (w rozmiarze 1 roku 10 miesięcy i 5 dni) pozwala na uznanie, że ubezpieczony legitymuje się okresem 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. Nadto prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wykonywał przed dniem 1 stycznia 1999r.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak sentencji przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej od 1 maja 2015r. tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku o to świadczenie.

(-) SSO Teresa Kalinka